

Stierindexdraai april 2023: Hendrik en Matts komen met eerste index

Bij de indexdraai van 5 april jl. werd de vierjaarlijkse basisaanpassing uitgevoerd en werden enkele gebruikseigenschappen en exterieuronderdelen op iets anders 'ingewogen'. Dit heeft invloed op de cijfers. De vergelijking met de vorige draai van december 2022 wordt hiermee iets lastiger. Het voert te ver om hier alle detailverschillen uit te leggen. Eén verschil is dat de dubbelbasis nu gebaseerd is op de populatie van MRIJ met tenminste 87% MRIJ, terwijl tot nu toe ook 75%MRIJ meetelde.

Zoals na elke indexdraai berekenen wij van de 30 meest actuele/recente blaarkopstieren de gemiddelden per onderdelen, en gebruiken dat als 'blaarkopbasis' om de stieren onderling te vergelijken (*Gerbrand zit nu in de berekening en Marnix 8 is naar de groep 'oude stieren'*). Dit vormt een stabiele basis voor een reële vergelijking, zeker nu de basisaanpassing is doorgevoerd. Bij enkele individuele stieren heeft die basisaanpassing meer effect dan bij andere stieren; dat geldt zelfs voor 'oude stieren' die al heel lang een index met een hoge betrouwbaarheid hebben. Frame, uiers, benen, melksnelheid en geboorte-index kwamen gemiddeld 2 punten lager uit in de berekening.

In het geheel komen de 'actuele 30' stieren nu 83 kg melk lager uit, is de vetvererving op papier nu 0,03% lager, maar de eiwitvererving komt 0,03% hoger uit.

Er zit een behoorlijke spreiding in tussen de stieren; variërend van melkrijk met lage gehalten tot wat krap in de liters en dan met beste gehalten. Voor doelgerichte fokkerij is er voor ieder wat te kiezen. Bij de beschouwing van de cijfers is enig relativeringsvermogen van belang omdat er bij meerdere stieren cijfers zijn die nog een lage betrouwbaarheid hebben omdat het nog slechts een gering aantal dochters betreft; dat geldt met name nogal eens voor exterieurcijfers en gebruikseigenschappen.

Gemiddeld kregen de 30 stieren er na de indexdraai van december 2022 7 dochters bij. Dit berekend gemiddelde betreft in totaal 6438 dochters. Zeeoogst Govert en De Cock kregen er sinds de vorige indexdraai in december (4 mnd) de meeste dochters bij; Govert maar liefst 38 stuks en De Cock 28. Maar ook de 'oude' Marnix 7 kreeg er nog weer 14 bij en staat op een recordaantal (voor blaarkopbegrippen) van 884 stuks (het overgrote deel hiervan is uit HF-moeders).

Twee 'Verdegaal-stieren' met een eigen index

Jan en Ruth Verdegaal leverden twee stieren aan KI: de roodblaar **Matts** ging naar KI Samen en de zwartblaar **Hendrik** ging naar CRV. De afstamming van beide stieren is behoorlijk verschillend en beide hebben wat HF-bloed. Vanuit dat HF-bloed vererft Matts in de helft van de gevallen de 'bontfactor' en Hendrik vererft in de helft van de gevallen het niet gewenste Kappa Caseïne 'E'. Zoals het nu lijkt liggen de indexen nog behoorlijk in lijn met de verwachtingswaarde qua afstamming. De eerste 20 dochters van **Matts** staan nu qua liters melk nu nog boven het rasgemiddelde, maar wel iets lager dan de verwachtingswaarde. Matts lijkt sterk te worden in de gehalten want hij staat nu op +0,29%vet en +0,17%eiwit. Dat is hoger dan de verwachtingswaarde. Hij heeft de hoge gehalten van zijn moeder geërfd. De eerste 29 dochters van **Hendrik** bezorgen hem nu al een stempel van melkvererver, wat ook te verwachten was. Daarbij sluit ook de -0,38% vet en -0,11% eiwit aan. De combinatie van vader Hemmeer Udo met moeders vader Italië's Flip zijn daar duidelijk debet aan. Van beide stieren zijn nog maar een paar dochters op exterieur beoordeeld en daar valt dus eigenlijk nog niets van te zeggen.

Franciscus steeg en daalde met de liters

Konden we in december melden dat de raszuivere zwartblaar **Franciscus** een gunstig beeld liet zien ten opzichte van de verwachtingswaarde, nu levert hij weer flink in qua liters. Hij staat nu ruim 800 kg onder het rasgemiddelde. Daarbij staat hij nog iets boven zijn moeders vader Meijenhorst Pascal, maar diens invloed is duidelijk. Franciscus komt wel met mooie gehalten van +0,38%vet en +0,10%eiwit. Het gaat nu om 47 dochters, waarvan nu 17 in de tweede lactatie. Met meer dochters en in de loop der tijd zal de index wat meer betrouwbaarheid krijgen, want die is nu nog laag. Er zijn nu 14 dochters gekeurd en die zijn kennelijk licht van bouw, want qua type en frame is het nogal onder het rasgemiddelde. Hij is inmiddels 'vol' bij CRV en daar van de stierenkaart af. We blijven met interesse de ontwikkelingen van zijn index volgen. Daarover zal in augustus iets meer duidelijk worden.

Obelix doet zijn naam geen eer aan

De roodblaar Obelix was een mooie melktypische stier met mooie producties en exterieur in de afstamming, en qua naam zou de verwachting kunnen zijn dat het een 'grote' zou kunnen worden, maar hij maakt dat jammer genoeg niet waar. In augustus kreeg hij met 30 dochters zijn eerste index en toen kwamen de liters al onder de verwachtingswaarde. Nu met 44 dochters heeft hij nog wat meer liters ingeleverd en staat nu op ruim 500 kg onder het rasgemiddelde. Daarbij geeft hij een iets bovengemiddeld vetgehalte en een keurig eiwitgehalte met +0,08%. Ook qua gebruikseigenschappen zijn er een paar matige onderdelen; mogelijk een gevolg van de combi van Marnix 7 en Appie van Luxemburg aan vaderskant. Er zijn elf gekeurde dochters, waarbij benen en bespieren sterke onderdelen lijken. Obelix was enige tijd geleeden al door CRV van de kaart gehaald. Als er meer dochters aan de melk komen, dan zal duidelijker worden hoe de index verder ontwikkelt. Obelix heeft de bontfactor.

Gerbrand doet het netjes

Roodblaar Gerbrand werd door de Blaarkopstichting beschikbaar gesteld (via KI De Toekomst). Er zijn nog slechts 20 dochters in de index (net zoveel als in december). Met vier maanden verder in lactatie veranderde er niet zoveel in de index; met iets meer een plusje in de liters, en de gehalten vlot rond het gemiddelde staat hij er netjes op. Hij is beslist geschikt voor gebruik op pinken.

Nieuw Bromo Zorro; prima uiers, kracht en laatrijheid

Met nu 36 dochters in de index is ook bij Zorro het aantal nog gering, maar er zijn al wel 18 in de tweede lactatie. De liters zijn iets onder het rasgemiddelde en de gehalten zitten er met +0,08%vet en +0,17%eiwit mooi boven. Opvallend is dat er al 23 dochters op exterieur beoordeeld zijn. Daarbij vallen de prima uiers op. Ook de uiergezondheid is dik in orde. De combinatie van Hemmeer Jobbloed via zijn vader **Martin 2** en Rivierduin Remko via zijn moeder staat bijna garant voor goede gebruikseigenschappen, en dat is bij Zorro - in iets mindere mate - wel terug te vinden. Evenals Gerbrand is Zorro een biologische stier en ook op initiatief van de Blaarkopstichting ingezet (ook beschikbaar bij CRV). Zorro kan goed gebruikt worden als correctiestier voor uiers en uiergezondheid.

Sander 8 wint aan populariteit

De roodblaar Sander 8 van KI Kampen kan beslist een beste melkstier genoemd worden. Hij staat op ruim 1000 kg melk boven het rasgemiddelde. Daarbij is het vetgehalte met -0,32% nogal negatief (*maar kijken we naar eerdere stieren dan zien we dat Maten's Marco, Willem 5, Italië's Fokko, Italië's Jaap en Italië's Flip vergelijkbaar zijn qua vetgehalte. Dat zijn toch stieren die veel ingezet zijn. Wat dat betreft zou de focus voor het ras wel iets meer op de gehalten mogen*). Het eiwitgehalte van Sander 8 staat nu op -0,13% en dat is ietsje gunstiger dan bij de indexdraai in december. Sander 8 heeft nu 51 dochters in de index, waarvan 12 dochters op 2 bedrijven gekeurd werden (wat nog een gering aantal is). Qua frame scoort hij boven het rasgemiddelde en de andere onderdelen er net iets onder. Met een gemiddelde bespieren is dat heel netjes voor een stier die zoveel melkrijkheid vererft. Uiers en karakter zijn niet de sterkste punten, maar de uiergezondheid is beslist goed. In meerdere opzichten lijkt Sander 8 eigenschap-

pen van zijn moeder door te geven. Ze was een wat ouderwetse, zeer rastypische koe met een wat slordige uier, maar ze was sterk en productief en vooral ook zeer persistent in de lactatie. En vooral met de persistentie scoort Sander 8 met '104' prima. Daarmee is hij met Martin 2 best scorende blaarkopstier. Met laatrijtheid 102 biedt het ook perspectief op tenminste goed doorontwikkelen met het ouder worden. Op meerdere fronten is hij een zeer bruikbare stier. Er zijn al twee jonge zonen in beeld voor een mogelijke KI-carrière.

Rooie Rinus keurige productievererver

Ook van KI Kampen is de roodblaar met de leuke naam Rooie Rinus. Hij heeft nu 64 dochters in de index. Hiervan zijn 38 in de tweede en 16 in de derde lactatie. De liters zijn rond het rasgemiddelde, en het vet- en eiwitgehalte zijn daarbij van heel mooi niveau: +0,22%vet en +0,14%eiwit. Ook van Rooie Rinus zijn nu 12 dochters op exterieur beoordeeld, en ze blijken van het wat lichtere melktype te zijn. De uiers zijn 'gemiddeld', maar de uiergezondheid is matig. Qua karakter en melksnelheid is hij één van de besten; dat heeft hij van vader **Bertus 12**. De persistentie is gemiddeld en de dochters zijn wat vroegrijp.

Jari 2 en Jonno, melkstieren uit stal Zuidveld

Roodblaar Jari 2 werd ingezet door KI De Toekomst en hij behaalt mooie cijfers. Dat geldt ook voor zwartblaar stalgenoot Jonno die door KI Samen werd ingezet. **Jari 2** heeft nu 82 dochters in de index, waarvan 55 in de tweede, 28 in de derde, 19 in de vierde en 7 in de vijfde lactatie meetellen. Dat geeft voor de productie al een betrouwbaarheid van 90%. Met +574 kg melk is hij een prima melkvererver, maar het vetgehalte van -0,20% en het eiwitgehalte van -0,10% zijn matig. Jari 2 is sterk in de exterieurvererving; de 22 gekeurde dochters zijn prima ontwikkeld en best geuierd (evenals Zorro vererft hij de uiers met 8 pnt boven het rasgemiddelde). Uiergezondheid '92' is matig, maar de overige gebruikseigenschappen zijn beslist goed. Bij KI De Toekomst is ook zijn zoon Oosteroom v Arie beschikbaar (de combinatie met diens sterke Appie-dochter als moeder, is interessant).

Jonno krijgt van lieverlee ook wat meer dochters in de index, hoewel '44' nog steeds weinig is. Hij haalt nog iets meer liters: +602 kg melk. Met vetgehalte zit hij vrijwel op het gemiddelde, maar hij laat met -0,27%eiwit een steek vallen. Er zijn nu 11 dochters gekeurd en dat geeft ook op dit punt iets meer duidelijkheid. Hij geeft keurige uiers bij de dochters die wat onder het rasgemiddelde blijven qua formaat, maar bij de prima melkgift een heel mooie bespierung scoren. Evenals bij vader Hemmeer Job en halfbroer **Martin 2** zijn de dochters laatrijp (worden beter bij het ouder worden). Jonno heeft de bonfactor.

Voor het overige zijn de verervingen van De Cock, Zeeoogst Govert, De Graslanden Markiem, Jochem 2, Peppelen Sunny 4 en Peppelen Bas 3 inmiddels al met wat hogere betrouwbaarheden en is er op een paar kleinigheidjes en afrondingsverschillen niet veel veranderd.

De volgende indexdraai is op 9-8-2023. De informatie daarvan zal uitgebreid besproken worden in De Blaarkopper sept.'23.

En nu verder...

Voor een goed behoud van het dubbeldoeltype is het van belang om het rastype goed in de gaten te houden, niet 'teveel' in de melkrichting te fokken maar ook aandacht voor de beveelsheid te houden; het hoeven èn moeten niet altijd de koeien met de hoogste lactatiewaarden zijn die 'stiermoeder' worden. Er is voldoende breedte in de populatie om aan alle kwaliteiten voldoende aandacht te schenken.

De cijfers bij Stiereninformatie op www.blaarkopnet.nl zijn/worden geactualiseerd.

Wilt u meer weten? Kijk dan bij **Stiereninformatie**.

Wilt u meer weten van de stieren? Wij in ieder geval ook...!

Wij willen **voor en van u** ook graag meer weten, zodat wij ieder nog beter over de stieren kunnen informeren...aangaande de praktijkervaringen etc. Voor het aanleveren van ervaringen met dochters van stieren kunt u gebruik maken van het '**Dochtertevredenheidsformulier**'. Naast informatie uit MPR en Bedrijfsinspectie (exterieurcontrole door stamboekinspecteurs) kan dit meer duidelijkheid geven.

Meer detailinformatie van alle stieren kunt u vinden op <https://www.cooperatie-crv.nl/zoek-stier/>

Zwanet Faber, april 2023